

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	9108
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	429
Ημερομ. Κατάθεσης:	31/8/2020

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2020

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Παραμένει σε εκκρεμότητα η ταυτοποίηση της πηγής δυσοσμίας στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου

Το πρόβλημα της δυσοσμίας, της αέριας ρύπανσης και των οχλήσεων στους πολίτες στην ευρύτερη περιοχή του Βόλου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και απασχολεί σοβαρά την τοπική κοινωνία και τους φορείς τα τελευταία χρόνια. Η δυσοσμία συνδέεται με τις δραστηριότητες και λειτουργίες που αναπτύσσονται, τυπικά ή άτυπα γύρω από την περιοχή του Βόλου, την τήρηση του θεσμικού πλαισίου περιβάλλοντος και των περιβαλλοντικών ελέγχων από τους αρμόδιους φορείς. Στο επίκεντρο της συζήτησης για το θέμα αυτό βρίσκεται και η λειτουργία της τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ που χρησιμοποιεί τις τελευταίες δεκαετίες ως βασικό καύσιμο το πετ κοκ, με αρνητικό περιβαλλοντικό και κλιματικό αποτύπωμα, αλλά και άλλες βιομηχανικές και επαγγελματικές δραστηριότητες, όπως και ανοιχτές παράτυπες καύσεις υλικών, περιμετρικά της πόλης.

Η χρήση εναλλακτικών καυσίμων και κυρίως RDF/SRF στην τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, ως μερική αντικατάσταση του συμβατικού καυσίμου πετ κοκ, στο Βόλο αδειοδοτήθηκε περιβαλλοντικά το 2014, οπότε και συμπεριλήφθηκε στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων η δυνατότητα για ελεγχόμενη καύση βιομάζας και χρήση συγκεκριμένων εναλλακτικών καυσίμων (μεταξύ των οποίων RDF ΕΚΑ 191210 & 191212), συνολικής μέγιστης ποσότητας 200.000 τόνων ετησίως. Το 2017, με τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, εγκρίθηκε η διαδικασία παραλαβής της εγκεκριμένης ποσότητας RDF με πλοία από τις λιμενικές εγκαταστάσεις του εργοστασίου και η ελεγχόμενη διαχείρισή τους έως και την τροφοδοσία στην περιστροφική κάμινο του εργοστασίου και ο αντίστοιχος μηχανολογικός εξοπλισμός χωρίς να αυξηθούν οι ποσότητες των εναλλακτικών πρώτων υλών ή καυσίμων.

Από την έναρξη της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων στη μονάδα, και ιδιαίτερα μετά την τροποποίηση του 2017, διατυπώθηκαν ενστάσεις και έντονες ανησυχίες από επιστημονικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας, για ενδεχόμενη υποβάθμιση της ποιότητας περιβάλλοντος και ιδιαίτερα της ατμόσφαιρας, από την καύση των εναλλακτικών καυσίμων, και κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία λόγω ενδεχόμενων εκπομπών ρύπων, ιδιαίτερα επικίνδυνων για τη δημόσια υγεία, όπως διοξίνες, φουράνια και υδράργυρος.

Η έντονη αυτή ανησυχία συνδέεται άμεσα με τα επεισόδια δυσοσμίας που παρατηρούνται στην πόλη του Βόλου και τα οποία μέχρι στιγμής δεν έχουν συνδεθεί με κάποια συγκεκριμένη δραστηριότητα στην περιοχή. Λόγω των περιστατικών αυτών, ξεκίνησαν εκτεταμένοι περιβαλλοντικοί έλεγχοι στην περιοχή. Το 2017, κατόπιν πρότασης του ΥΠΕΝ συστάθηκε Κλιμάκιο Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ), το οποίο διενήργησε αυτοψίες και ελέγχους, τα αποτελέσματα των οποίων, έως το Μάρτιο του 2018, περιγράφονται αναλυτικά στην απάντηση του ΥΠΕΝ στην Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου 4541/20-3-2018.

Πέραν αυτών, και σύμφωνα με την απάντηση του ΥΠΕΝ στην σχετική ερώτηση 3968/12-02-2020 των βουλευτών ΣΥΡΙΖΑ κ.κ. Α. Παπανάτσιου και Α. Μεϊκόπουλου, η Περιφέρεια Θεσσαλίας έχει προχωρήσει στη σύναψη προγραμματικής σύμβασης με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, για την ταυτοποίηση της χημικής σύστασης και την πηγή προέλευσης της δυσοσμίας και στην διακήρυξη διαγωνισμού για πρόγραμμα εκτίμησης των επιπτώσεων εκπομπών οσμών με τη μέθοδο της ολφακτομετρίας.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την ΑΓΕΤ, μετά το 2017 και κατόπιν σειράς συναντήσεων της τότε πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΝ με τοπικούς φορείς και βουλευτές αλλά και με εκπροσώπους της ΑΓΕΤ Ηρακλής, αποφασίστηκε να εφαρμοστούν πρόσθετοι όροι και εφαρμογή επιπλέον σύγχρονων αντιρρυπαντικών τεχνολογιών στο εργοστάσιο του Βόλου, έτσι ώστε να δοθούν απαντήσεις στις ανησυχίες και τα ερωτήματα της τοπικής κοινωνίας. Στόχος των ενεργειών αυτών ήταν η βέλτιστη προστασία του περιβάλλοντος και η διενέργεια εκτεταμένων ελέγχων και μετρήσεων όχι μόνο σε σχέση με την ποιότητα καυσίμου, αλλά και σε σχέση με τις αέριες εκπομπές. Βασικά χαρακτηριστικά των πρωτοβουλιών του ΥΠΕΝ ήταν η συμμετοχή όλων των τοπικών φορέων και η ενίσχυση του κοινωνικού ελέγχου, μέσω διαφανών διαδικασιών, προκειμένου να υπάρχει πλήρης πρόσβαση στην απαραίτητη πληροφορία και ενημέρωση του κοινού και η εφαρμογή διαδικασιών και μεθόδων αντιρρύπανσης και πρόληψης της αέριας ρύπανσης, επιπλέον του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και της ΑΕΠΟ του 2014 της δραστηριότητας.

Συγκεκριμένα, μεταξύ των μέτρων που συμφωνήθηκαν ήταν η επαναλειτουργία του συστήματος online μετρήσεων της ΑΓΕΤ, το οποίο είχε πάψει να λειτουργεί από το 2011 και τελικά επαναλειτούργησε το 2017, η πραγματοποίηση μηνιαίων ελέγχων για διοξίνες και φουράνια (πέραν των απαιτούμενων με βάση την ΑΕΠΟ και την περιβαλλοντική νομοθεσία) και η σύσταση επιτροπής κοινωνικού ελέγχου, με συμμετοχή τοπικών φορέων και αρχών. Επιπλέον, αποφασίστηκε η διενέργεια ελέγχων, από τις αρμόδιες περιφερειακές αρχές, με συμμετοχή και των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ, για τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων από την εγκατάσταση και τη διενέργεια δειγματοληψιών σε σχέση με την ποιότητα των εναλλακτικών καυσίμων και τη σύστασή τους. Λεπτομερής περιγραφή για τα αποτελέσματα των ελέγχων έως τις αρχές του 2018 παρατίθενται στην απάντηση 16877/171 στην ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου 4541/20-3-2018, ενώ οι έλεγχοι συνεχίστηκαν τόσο από το ΚΕΠΠΕ

όσο και από τις αρμόδιες αρχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Ο έλεγχος εκπομπών διοξινών, φουρανίων και βαρέων μετάλλων ανατέθηκε σε πιστοποιημένο εργαστήριο του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», διασφαλίζοντας την αξιοπιστία και την επιστημονική ακεραιότητα των αναλύσεων.

Στις 03-07-2019, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας επέκτεινε το πλαίσιο που είχε ήδη εφαρμοστεί στην μονάδα της ΑΓΕΤ Ηρακλής στο Βόλο, μέσω της επικαιροποίησης της Εθελοντικής Συμφωνίας για την αξιοποίηση δευτερογενών καυσίμων από την τσιμεντοβιομηχανία στο πλαίσιο της βιομηχανικής συμβίωσης και της κυκλικής οικονομίας. Βάσει της Εθελοντικής Συμφωνίας, όλες οι επιχειρήσεις του κλάδου που αξιοποιούν δευτερογενή καύσιμα οφείλουν μεταξύ άλλων να τηρούν αυστηρότερες προδιαγραφές εναλλακτικών καυσίμων και χρήσης τους, αλλά και υποχρεωτικές διαφανείς διαδικασίες πληροφόρησης της κοινωνίας και των φορέων της, πέραν των υποχρεώσεων που ορίζει το ελληνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο. Οι επιχειρήσεις υποχρεούνται επίσης να προχωρούν σε ετήσιες εκθέσεις προς το ΥΠΕΝ και την Περιφέρεια, για τις αέριες εκπομπές, να ενισχύουν τους ελέγχους και να πολλαπλασιάζουν τις μετρήσεις αέριων ρύπων, να εκπονούν συχνότερες μελέτες διασποράς αέριων ρύπων, κλπ.

Όπως διαπιστώνεται από τον ιστότοπο <http://www.heracles-footprint.gr/>, η μονάδα της ΑΓΕΤ Ηρακλής στο Βόλο συμμορφώνεται εν μέρει με τις απαιτήσεις διαφάνειας και πληροφόρησης του κοινού που καθορίζει η Εθελοντική Συμφωνία, καθώς η online πλατφόρμα καταγραφής ρύπων φαίνεται ότι λειτουργεί κανονικά.

Ωστόσο, η αναλυτική ετήσια έκθεση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού αποτυπώματος της δραστηριότητας που προβλέπεται στο άρθρο 7 της Εθελοντικής Συμφωνίας δεν έχει ακόμη δημοσιοποιηθεί, τουλάχιστον για το έτος 2019. Επιπλέον, πρέπει να δημοσιοποιηθούν η ετήσια έκθεση με τα επεξεργασμένα στοιχεία των μετρήσεων/εκπομπών του εργοστασίου, η οποία περιγράφεται στο Άρθρο 6 της Εθελοντικής Συμφωνίας, όπως επίσης και τα αποτελέσματα των μελετών διασποράς αερίων ρύπων, καθώς θα συνέβαλαν σημαντικά στην αναλυτικότερη και πληρέστερη ενημέρωση των πολιτών.

Επίσης δεν έχουν γίνει γνωστά στην τοπική κοινωνία ποια είναι τα αποτελέσματα των ελέγχων των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του ΥΠΕΝ, σχετικά με τις άλλες δραστηριότητες που βρίσκονται στην ΠΕ Μαγνησίας και η λειτουργία τους συνδέεται πιθανά με το φαινόμενο της δυσοσμίας.

Επειδή παραμένει κυρίαρχη η ανάγκη να επιλυθεί το πρόβλημα της αέριας ρύπανσης και της δυσοσμίας στην ευρύτερη περιοχή της πόλης του Βόλου,

Επειδή βασικό στοιχείο του κράτους δικαίου αλλά και της προστασίας του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής είναι η τήρηση των περιβαλλοντικών κανόνων και ο περιβαλλοντικός έλεγχος,

Επειδή η πρόσβαση στην πληροφορία και η ενημέρωση του κοινού είναι απαραίτητο στοιχείο της περιβαλλοντικής πολιτικής και αναφαίρετο δικαίωμα όλων των πολιτών,

Επειδή τόσο η τσιμεντοβιομηχανία όσο και οι αρμόδιες αρχές έχουν αναλάβει, μέσω της Εθελοντικής Συμφωνίας, αυστηρότερες υποχρεώσεις, που πρέπει να τηρούνται, προκειμένου να διατηρείται η αξιοπιστία όλων των εμπλεκόμενων φορέων,

Επειδή είναι απαραίτητο να υπάρχει πλήρης διαφάνεια αναφορικά με όλες τις δραστηριότητες της περιοχής και τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια τα συνολικά συγκεντρωτικά αποτελέσματα από το online σύστημα καταγραφής ρύπων της μονάδας της ΑΓΕΤ Ηρακλής στο Βόλο έως σήμερα και ποια η αξιολόγησή τους από την αρμόδια Διεύθυνση της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του ΥΠΕΝ;
2. Έχει καταθέσει η ΑΓΕΤ Ηρακλής στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ την ετήσια έκθεση που προβλέπεται στο Άρθρο 6 της Εθελοντικής Συμφωνίας, η οποία περιλαμβάνει τα επεξεργασμένα στοιχεία των μετρήσεων ατμοσφαιρικών εκπομπών, συγκρίσεις των στοιχείων αυτών με τις ισχύουσες στη νομοθεσία οριακές τιμές και σε εξάρτηση με τα συμβατικά ή τα εναλλακτικά καύσιμα, καθώς και τυχόν προτάσεις για βελτίωση των συστημάτων αντιρρύπανσης;
3. Πότε θα υλοποιηθεί η δημόσια παρουσίαση και διαβούλευση με την τοπική κοινωνία της έκθεσης της μονάδας της ΑΓΕΤ, που προβλέπεται στο άρθρο 6 της Εθελοντικής Συμφωνίας;
4. Έχει εγκατασταθεί ο μηχανολογικός εξοπλισμός για την τροφοδοσία των εναλλακτικών καυσίμων στους κλιβάνους που προβλέπεται στο άρθρο 4.4.42 της ΑΕΠΟ 9999/24.02.2017 για το εργοστάσιο της ΑΓΕΤ; Έχει κατατεθεί αίτημα τροποποίησης της ΑΕΠΟ του εργοστασίου προς το σκοπό αυτό, σύμφωνα με την απάντηση του ΥΠΕΝ στην ερώτηση 4541/20-3-2018;
5. Πώς σκοπεύει το ΥΠΕΝ να τηρήσει τους όρους της εθελοντικής συμφωνίας, και ειδικά αυτών που αναφέρονται στην εταιρική κοινωνική ευθύνη (Άρθρο 7), προωθώντας την έγκαιρη δημοσιοποίηση ετήσιων εκθέσεων, την ενημέρωση της κοινωνίας και τη διαβούλευση επ' αυτών, καθώς και τη σύσταση της Επιτροπής Κοινωνικού Διαλόγου και Ελέγχου, που φαίνεται ότι έχει παραπεμφθεί στις καλένδες;
6. Ποια τα αποτελέσματα όλων των περιβαλλοντικών ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο εργοστάσιο της ΑΓΕΤ αλλά και σε άλλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής του Βόλου από τις αρμόδιες υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ, της Περιφέρειας και τα ΚΕΠΠΕ από το 2016 έως σήμερα; Ποιοι έλεγχοι έχουν διενεργηθεί, πότε, και σε ποιο στάδιο βρίσκεται η σύνταξη των πράξεων ελέγχου και επιβολής προστίμων σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων; Ειδικά για την ΑΓΕΤ Ηρακλής, ποια τα αναλυτικά αποτελέσματα από όλες τις αναλύσεις για εκπομπές διοξινών, φουρανίων και βαρέων μετάλλων έως σήμερα από τις αρμόδιες αρχές;
7. Πότε αναμένονται τα πρώτα αποτελέσματα των προγραμμάτων που έχει ξεκινήσει η Περιφέρεια Θεσσαλίας αναφορικά με την χημική σύσταση, την πηγή και τις επιπτώσεις της δυσοσμίας;

Ζητείται επίσης η κατάθεση των ακόλουθων εγγράφων:

- α) της ετήσιας έκθεσης της ΑΓΕΤ Ηρακλής που προβλέπεται στο Άρθρο 6 της Εθελοντικής Συμφωνίας και της ετήσιας έκθεσης που προβλέπεται στο Άρθρο 7, και
- β) τα πορίσματα όλων των περιβαλλοντικών ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί σε εγκαταστάσεις και δραστηριότητες στην ευρύτερη περιοχή του Βόλου από τις αρμόδιες υπηρεσίες ΥΠΕΝ, Περιφέρειας και ΚΕΠΠΕ από το 2016 έως σήμερα.

Οι Ερωτώντες και αιτούντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Παπανάτσιου Αικατερίνη